TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Thu ngân sách vượt dự toán, mở rộng dư địa đầu tư năm 2027

06:08 18/10/2026

Thu ngân sách năm 2026 ước vượt 20,8% dự toán, tạo thêm nguồn lực để Chính phủ tăng chi đầu tư phát triển trong năm 2027. Tuy nhiên, cùng với dư địa tài khóa được mở rộng, yêu cầu giải ngân hiệu quả và kiểm soát các rủi ro ngân sách tiếp tục là bài toán đặt ra.

Thêm dư địa cho đầu tư phát triển

Tại phiên họp ngày 17/10, Bộ trưởng Bộ Tài chính Ngô Văn Tuấn cho biết thu ngân sách nhà nước năm 2026 ước đạt hơn 3,05 triệu tỷ đồng, vượt 20,8% dự toán và tăng 14% so với năm 2025. Tỷ lệ huy động vào ngân sách ước khoảng 20,8% GDP.

Kết quả này diễn ra trong bối cảnh chính sách miễn, giảm, gia hạn thuế và các khoản thu được triển khai với quy mô khoảng 360.000 tỷ đồng nhằm hỗ trợ doanh nghiệp và người dân. Ở chiều chi, tổng chi ngân sách năm 2026 ước hơn 3,68 triệu tỷ đồng, bằng 116,4% dự toán.

Đáng chú ý, bội chi ngân sách năm 2026 ước khoảng 598.300 tỷ đồng, tương đương 4,1% GDP, thấp hơn dự toán hơn 7.500 tỷ đồng. Nợ công cuối năm dự kiến ở mức 33-34% GDP, vẫn trong giới hạn Quốc hội cho phép.

Nguồn lực ngân sách năm 2027 được dự kiến tăng mạnh cho đầu tư phát triển, ưu tiên các công trình, dự án quan trọng quốc gia.

Những con số này tạo thêm dư địa để bố trí nguồn lực cho tăng trưởng trong năm tới. Chính phủ dự kiến tổng thu ngân sách năm 2027 khoảng 3,33 triệu tỷ đồng, tăng 9,1% so với ước thực hiện năm 2026. Tổng chi dự kiến khoảng 4,07 triệu tỷ đồng.

Trong đó, chi đầu tư phát triển của ngân sách trung ương được dự kiến ở mức 757.200 tỷ đồng, tăng 287.200 tỷ đồng so với dự toán năm 2026. Riêng chi đầu tư công khoảng 690.000 tỷ đồng, tăng 260.000 tỷ đồng.

Nguồn lực tăng thêm sẽ được tập trung cho các công trình, dự án và nhiệm vụ quan trọng quốc gia, qua đó tạo động lực cho tăng trưởng, đồng thời tiếp tục đầu tư vào hạ tầng và các lĩnh vực có khả năng lan tỏa tới nền kinh tế.

Bài toán là sử dụng hiệu quả nguồn lực

Việc tăng mạnh chi đầu tư phát triển đặt yêu cầu cao hơn đối với khả năng tổ chức thực hiện. Đến hết tháng 9/2026, giải ngân vốn đầu tư công mới đạt 62,9% kế hoạch, dù cao hơn cùng kỳ những năm trước. Chính phủ đặt mục tiêu phấn đấu giải ngân 100% kế hoạch vốn đã giao.

Vì vậy, thách thức trong năm 2027 không chỉ nằm ở việc huy động đủ nguồn thu mà còn ở khả năng chuyển nguồn lực ngân sách thành các dự án thực tế, tạo năng lực sản xuất và thúc đẩy tăng trưởng.

Bên cạnh đó, Chính phủ dự kiến bội chi ngân sách năm 2027 khoảng 740.000 tỷ đồng, tương đương 4,5% GDP; nợ công cuối năm dự kiến khoảng 34-35% GDP. Nhu cầu vay tăng trong khi quy mô thị trường vốn trong nước chưa lớn cũng đòi hỏi việc huy động và sử dụng vốn phải được tính toán thận trọng.

Đối với ngân sách năm 2025, Chính phủ trình Quốc hội phê chuẩn tổng thu cân đối hơn 4,267 triệu tỷ đồng, tổng chi hơn 4,560 triệu tỷ đồng, bội chi 400.163 tỷ đồng, tương đương 3,1% GDP. Tổng mức vay ngân sách khoảng 763.919 tỷ đồng.

Kiểm toán nhà nước đánh giá quy mô thu ngân sách tiếp tục tăng, đạt khoảng 21% GDP; thu vượt 36,8% dự toán. Bội chi và nợ công vẫn trong giới hạn cho phép, góp phần duy trì nền tảng tài chính - ngân sách tương đối ổn định.

Từ kết quả thu ngân sách năm 2026 và kế hoạch năm 2027, định hướng tài khóa đang cho thấy sự chuyển dịch rõ hơn sang tạo nguồn lực cho đầu tư phát triển. Tuy nhiên, hiệu quả của chính sách sẽ phụ thuộc lớn vào chất lượng lựa chọn dự án, tiến độ giải ngân và khả năng kiểm soát bội chi, nợ công.

Nói cách khác, nguồn lực ngân sách chỉ thực sự trở thành động lực tăng trưởng khi được đưa vào đúng nơi, đúng thời điểm và tạo ra giá trị kinh tế đủ lớn.

Nam Sơn (t/h)